

ZLATÝ ZÁCHRANÁŘSKÝ KŘÍŽ

ZA ROK 2021

23. ROČNÍK

Záchranářský čin laiků subkategorie dospělých

ZLATÝ ZÁCHRANÁŘSKÝ KŘÍŽ

Ocenění: Radek Macháček a Jan Procházka

Senior v potápějícím se autě

Skutečně štěstí v neštěstí měl jednadsmdesátiletý řidič vozidla, který projížděl dne **16. září 2021** krátce po půl sedmé ráno obcí Mnichov na Strakonicku. Jel pravděpodobně příliš rychle, dostal smyk a sjel do místního rybníku. Jeho automobil se začal okamžitě potápět. Krátce po nehodě místem projížděli do práce dva muži **Jan Procházka a Radek Macháček**. Kvůli hlášeným dopravním komplikacím se vydali po jiné trase než obvykle. Jak se ukázalo, nebýt tohoto na první pohled nepodstatného rozhodnutí, pravděpodobně by senior ve svém vozidle zemřel.

Když projížděli cestou mezi dvěma rybníky, upoutala jejich pozornost rozsvícená světla automobilu, která zahlédli pod vodní hladinou. Okamžitě zastavili a spatřili potápějící se automobil, uvnitř kterého seděl postarší pán. Zavolali na linku 155 a zároveň si uvědomili, že jde skutečně o vteřiny. Vozidlo klesalo ke dnu velmi rychle a mužům bylo jasné, že kdyby čekali na příjezd záchranných složek, tak by bylo pozdě. Proto neváhali a dali se do záchrany.

Radek Macháček skočil do chladné vody a vydal se k potápějícímu se vozidlu. Jak sám uvedl, vůbec ho v tu chvíli nenapadlo, že by si měl sundat oblečení. Jan Procházka stál na břehu a připravoval tažné lano pro případ, že by jeho kolega potřeboval jakoukoliv pomoc, např. vytáhnout z rybníka.

Ve vodě se odehrávalo skutečné drama. Zachránce byl po krk ve vodě a marně se pokoušel otevřít dveře automobilu. Pravděpodobně byly zamčené, nebo to způsobil tlak vody. **Každopádně ho nakonec napadlo rozbít pomocí kovového klíče na kola zadní okénko vozidla.** Mohli tak se seniorem lépe komunikovat. Ten v tu chvíli již příliš nereagoval. Bylo nutné muže z vozidla co nejdříve vytáhnout. Rozbil proto sklo i na místě řidiče, muže protáhl ven a s pomocí pana Procházky a připraveného lana ho společně, velmi obtížně a namáhavě, protože měl mokré oblečení, dostali na břeh. Za okamžik pak dorazila zdravotnická záchranná služba, která se o seniora postarala.

Záchranářský čin laiků subkategorie dospělých

ČESTNÉ UZNÁNÍ

Oceněný: Radek Kysela

Pád lanovky

Při havárii lanovky na Ještěd **Radek Kysela** zareagoval velmi pohotově, když zabrzdil svou kabinu, která jela s cestujícími na vrchol. Rychlou reakcí pomohl předejít další tragédii. Jeho duchapřítomnost ocenili i záchranáři, kteří na místě zasahovali. „My oceňujeme, že zastavil tu kabinku a začal okamžitě s evakuací, protože nevěděl, co dál může následovat,“ doplnil mluvčí zdravotnické záchranné služby Michael Georgiev.

Kabina visuté lanové dráhy jedoucí opačným směrem spadla v neděli **31. října 2021** odpoledne ze zhruba třicetimetrové výšky při cestě z horní stanice do dolní. Podle Českých drah, kterým lanovka patří, bylo bezprostřední příčinou nehody pravděpodobně prasknutí tažného lana.

V druhé kabině se nikomu nic nestalo. Pád kabiny nepřežil její průvodčí, cestující uvnitř nebyli žádní. V už zmíněné kabině, která jela v opačném směru nahoru, cestovalo čtrnáct lidí včetně průvodčího. Nikomu z nich se nic nestalo. Kabina zůstala viset na nosném laně, průvodčímu se podařilo

aktivovat záchrannou brzdu a kabinu, která po přetržení tažného lana prudce sjížděla zpátky k dolní stanici, zastavit. Sám také ještě před příjezdem záchranářů zahájil evakuaci cestujících z kabiny, která zůstala viset ve výšce zhruba patnáct metrů.

Záchranářský čin laiků subkategorie děti a mládež do 18 let

ZLATÝ ZÁCHRANÁŘSKÝ KŘÍŽ

Oceněný: Dominik Svoboda (v době záchrany 17 let)

Prasklý led

18. 1. 2021 se **Dominik** s kamarády vydal zahrát hokej na Novorolský rybník. Když už se chystali k odchodu, z dálky uslyšeli křik lidí o pomoc. Nejprve nevěděli, o co se jedná, ale rozeběhli se ke křičícímu hloučku. Na místě zjistili, že se kus od břehu propadla tenkým ledem do vody asi třináctiletá dívka. Dominik neváhal a zkusil se po ledě k tonoucí dívce přiblížit. Jeho váhu led unesl, ale když se blížil k místu propadnutí, led začal praskat i pod ním. Proto **Dominik dále pokračoval plazením po břiše**. Dívka se mezitím částečně dostala na led, ale vlivem promrznutí nebyla schopna dalšího pohybu. Pod **Dominikem začal praskat led, i když ležel na břiše, a tak se snažil co nejvíce natáhnout a podat dívce hokejku**. Dívce se hokejku po několika neúspěšných pokusech povedlo zachytit a udržet se jí a Dominik jí tak mohl přitáhnout na pevnější led a následně odvést ke břehu. Tam jí společně sundali mokré oblečení a Dominik jí půjčil svou mikinu. Manželé Viceníkovi, kteří byli u záchrany přítomni, odvedli dívku k sobě domů, protože bydleli nedaleko, poskytli jí tepelný komfort a poté kontaktovali dívčiny rodiče.

Dominik Svoboda je od roku 2011 členem SDH Nová Role jako mladý hasič. Je velice aktivním sportovcem a reprezentuje sbor na pohárových i na postupových soutěžích včetně MČR. Jeho dalším koníčkem je atletika, ve které také dosahuje výborných výsledků.

Záchranářský čin profesionálů jednotlivců

ZLATÝ ZÁCHRANÁŘSKÝ KŘÍŽ

Ocenění: nrap. Bc. Jan Mach, Radovan Pták

Záchrana 5 lidských životů

Dne **10. 7. 2021** nrap. Bc. Jan Mach ve svém osobním volnu s kamarády splavoval řeku Ohři od Kynšperka směrem na Sokolov. Při přestávce v Restauraci Černý mlýn přiběhl do restaurace muž, který oznámil, že se na jezu topí 4 osoby. **Jan Mach** s kamarádem **Radovanem Ptákem** okamžitě vyrazili k jezu. Jan Mach si na břehu vzal vestu a přivázal si kolem pasu provaz, jehož druhý konec drželi přítomní vodáci. Plaval směrem na betonový pás pod jezem, kde byl již jeho kamarád Radovan. Na betonovém pásu si vzali **záchranný kruh** a ten házeli topícím se vodákům. Další muž z protějšího břehu doplaval lodí k topícím se vodákům a ti se snažili chytit lodi, ale nedokázali se i s lodí dostat ke břehu. Po chvíli ten muž z lodi také spadl do vody. Pomocí házecího kruhu vytáhli z vody celkem tři muže a jednu ženu. Ve vodě zůstal poslední muž a bylo na něm vidět, že je na pokraji sil a zmizel pod vodu. **Jan Mach skočil do vody pod jez pro něj**. Po chvíli se tonoucí muž vynořil z vody a Jan Mach ho pevně zachytil. Poté byli oba vytaženi za lana na betonový pás.

Záchranářský čin profesionálního týmu

ZLATÝ ZÁCHRANÁŘSKÝ KŘÍŽ

Oceněné složky: HZS Jihomoravského kraje, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, Zdravotnická záchranná služba Jihomoravského kraje

Tornádo

Ve čtvrtek **24. 6. 2021** večer, krátce před půl osmou, se přes Břeclavsko a Hodonínsko přehnalo devastující tornádo. Během několika málo minut vyjely hasičské jednotky k prvním nahlášeným událostem. Během prvních čtyř hodin odbavilo Krajské operační a informační středisko HZS Jihomoravského kraje přes 600 volání na tísňovou linku. Další stovky hovorů odbavila operační

střediska v jiných krajích. Vyhlášen byl zvláštní stupeň poplachu a ke koordinaci záchranných prací byl během hodiny svolán krizový štáb, na kterém se začaly scházet informace z postižených oblastí. Při záchranných pracích byly zasahující složky vystaveny **bezprecedentní situaci, co se týká počtu zraněných a zasažené ploše ve velmi krátkém časovém úseku**. V první fázi byly nasazeny stovky hasičů a dalších příslušníků složek IZS. Celkový počet jednotek požární ochrany nasazených první den byl 168 jednotek.

V první fázi se jednotky požární ochrany a složky IZS potýkaly zejména se špatnou dostupností zasaženého území. Komunikace byly v mnoha případech neprůjezdné, zasypané stavebními sutinami, konstrukcemi a vegetací. Záchranné práce se v prvotní fázi zaměřovaly na poskytování první pomoci zraněným obyvatelům, vyprošťování z dopravních automobilů, vyhledávání a vyprošťování obyvatel ze zdemolovaných objektů, hašení požárů, zastavování úniku plynu.

Postupem času, po ukončení záchranných prací 25. června v 10:50 hodin a zahájení navazujících likvidačních prací, rozhodl velitel zásahu o zřízení štábů velitelů sektorů v zasažených obcích. Členem každého štábu byl vždy příslušník oddělení ochrany obyvatelstva a krizového řízení HZS Jihomoravského kraje, který byl zásadním pilířem pro komunikaci mezi starostou obce a velitelem sektoru.

Hejtman Jihomoravského kraje velmi rychle rozhodl o vyhlášení stavu nebezpečí pro ORP Břeclav a Hodonín (dne 25. června od 0.00 hod do 24. července), čímž zásadním způsobem přispěl ke zvládnutí této naprosto bezprecedentní události. Vyhlášení krizového stavu mimo jiné umožnilo vznik skládek na místech, které k tomu nejsou určeny. Provizorní skládky umožnily zasahujícím složkám rychlý odvoz sutin, poškozené vegetace a infrastruktury z postižených obcí.

Byl také aktivován krizový štáb Jihomoravského kraje. Stálé pracovní skupiny krizového štábu pracovaly v nepřetržitém režimu a napomáhaly zvládnutí vniklé krizové situace předem nacvičenými pracovními postupy, kdy se řídily pravidly, které jsou formálně nastaveny právě pro zvládnutí a řešení vzniklé krizové situace.

K 22. 7. 2021 **ukončili hasiči likvidační práce**, a tak všechny postižené obce mohly být předány starostům. Fyzicky i organizačně náročný a dlouhotrvající zásah při odstraňování následků ničivého tornáda tak pro hasiče po 28 dnech skončil.

Záchranný čin profesionálního týmu

ČESTNÉ UZNÁNÍ

Oceněná složka: Zdravotnická záchranná služba Jihomoravského kraje - MUDr. Michaela Richtrová, Mgr. Bc. Vladimír Jarušek, MBA, Radovan Vrška, Ondrej Debrecíni, Ing. Stanislav Drápal, Bc. Jiří Bertel Reitter

Záchrana šesti osob po napadení

Dne **11.10.2021** byly posádky Zdravotnické záchranné služby vyslány do **Tišnova**. Jednalo se o napadení rodiny útočníkem, vyzbrojeným sečnými a bodnými zbraněmi. Byla to mimořádná událost, zdravotníci ošetřili celkem šest pacientů. V pěti případech šlo o těžká zranění.

Do rodinného domu vyrazila posádka lékařského vozu, zdravotníci nejprve ošetřili těžce zraněnou mladou ženu, museli jí intubací zajistit dýchací cesty a napojit na řízenou ventilaci. O dvě patra výš posléze našli další dva vážně zraněné lidi seniorského věku. Také stav této ženy a muže vyžadoval intubaci. Ve všech případech se jednalo o sečná, řezná a bodná poranění především v oblasti hlavy. Bylo nesmírně náročné postarat se v co nejkratším čase o tři pacienty, jejichž životní funkce byly ohroženy a rozložit vybavení a omezené síly tak, aby bylo možno zajistit a udržovat základní životní funkce u tří pacientů na různých místech. Pak už začaly přijíždět posily, včetně letecké záchranné služby. Posledním ošetřeným pacientem byl mladý muž, který utrpěl zranění spíše středně těžkého charakteru, jeho stav byl nejméně závažný.

Nejkurióznější záchranný čin

ZLATÝ ZÁCHRANÁŘSKÝ KŘÍŽ

Oceněná: MUDr. Kateřina Oborská, Zdravotnická záchranná služba Jihomoravského kraje
Manuální srdeční masáž po dobu 40 minut

V městském rybníku došlo dne **4.3.2021** po proboření ledu k tonutí tří dětí. Primárně na místě zasahovaly pozemní výjezdové prostředky pardubické záchranné služby, na pomoc operační středisko nakonec přivolalo celkem tři vrtulníky, LZS z Hradce Králové, Olomouce a Jihomoravského kraje.

MUDr. Kateřina Oborská společně s kolegou záchranářem převzala od pardubických kolegů do péče sedmiletého chlapce, pod vodou byl minimálně 40 minut. Pacient nedýchal a měl zástavu oběhu, byl silně hypotermický. Po převzetí a zajištění byl hoch letecky transportován do Fakultní nemocnice Olomouc. Mimořádný čin spočívá ve faktu, že lékařka dítěti **v průběhu transportu sama nepřetržitě prováděla manuální srdeční masáž po dobu cca 40 minut**. Vzhledem k nepřízní počasí bylo potřeba, aby záchranář asistoval pilotovi, let byl pro nízkou viditelnost delší a pomalejší. Pro upřesnění: resuscitace chlapce trvala celkově od vytažení z vody do předání v nemocnici 128 minut. Chlapec přežil, v nemocnici se zotavil a podle našich informací je jeho zdravotní stav uspokojivý, nyní prochází rehabilitací.

5. Kategorie Humanitární čin mimo území ČR – cena letos neudělena

6. Kategorie: Výjimečný přínos pro záchranářství – cena letos neudělena